

20130250774

ЗАКОНОДАВНО-ПРАВНА КОМИСИЈА НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 6 од Законот за изменување и дополнување на Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ бр.166/2012), Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија на седницата одржана на 13 февруари 2013 година, го утврди Пречистениот текст на Законот за личната карта.

Пречистениот текст на Законот за личната карта ги опфаќа: Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ број 8/95), Законот за изменување и дополнување на Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ број 38/02), Законот за изменување и дополнување на Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ број 16/04) и Законот за изменување на Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ број 12/05), Законот за изменување и дополнување на Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ број 19/07), Законот за изменување на Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ број 10/10), Законот за изменување и дополнување на Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ број 51/11), Законот за дополнување на Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ број 13/12) и Закон за изменување и дополнување на Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ број 166/12) во кои е означено времето на нивното влегување во сила.

Бр.10-116/2
15 февруари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Законодавно-правната
комисија на Собранието на
Република Македонија,
Малиша Станковиќ, с.р.

ЗАКОН ЗА ЛИЧНАТА КАРТА (ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)

Член 1

Личната карта е јавна исправа со која се докажува идентитетот, државјанството на Република Македонија, живеалиштето и адресата на граѓанинот на Република Македонија.

Личната карта може да се употребува и за преминување на државната граница, во случаи и под услови утврдени со меѓународен договор ратификуван согласно со Уставот на Република Македонија.

Граѓанинот може да има само една лична карта.

Член 2

Секој граѓанин со наполнети 18 години живот должен е да има лична карта.

Личната карта може да се издаде и на граѓанин со наполнети 15 години живот, на негово лично барање, по претходна согласност од родителите, законскиот застапник или старателот.

Член 3

Личната карта ја издава Министерството за внатрешни работи.

Член 4

Барањето за издавање на лична карта граѓанинот лично го поднесува во Министерството за внатрешни работи според подрачјето на кое граѓанинот има живеалиште.

Барањето за издавање на лична карта се поднесува на пропишан образец.

Поднесување на барање за издавање на лична карта и подигање на лична карта за лице на кое со одлука на суд му е одземена или ограничена деловната способност го врши старателот во присуство на тоа лице.

Со барањето од ставот 1 на овој член се поднесува и личната карта чиј рок на важење е истечен, оштетената лична карта, дотраената лична карта што не може да служи на својата намена или друга лична исправа од која може да се утврди идентитетот на граѓанинот.

Кога со личната карта од ставот 4 на овој член не може да се утврди државјанството на граѓанинот се поднесува и уверение за државјанство.

Со барањето од ставот 2 на овој член по исклучок, граѓаните родени во странство поднесуваат и извод од матична книга на родените.

Член 5

Образецот на личната карта содржи: натпис “Република Македонија”, назив “лична карта”, натпис “MKD”, место за фотографија, грб на Република Македонија и машински читлив дел.

Во образецот на личната карта се запишуваат следниве податоци: презиме и име на граѓанинот; државјанство; пол; датум на раѓање; матичен број на граѓанинот; датум на издавање на личната карта; датум на важење на личната карта; место на раѓање на граѓанинот; живеалиште и адреса на граѓанинот; надлежен орган кој ја издал личната карта; број на личната карта и потпис на имателот на личната карта.

Образецот на личната карта се печати на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски јазик и неговото писмо.

Податоците во образецот на личната карта се запишуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на основното латинско писмо (ICAO Doc 9303).

На граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, образецот на личната карта се печати и податоците во него се запишуваат и на службениот јазик и писмото што го употребува граѓанинот.

На граѓаните кои зборуваат јазик различен од службениот јазик, на нивно лично барање, податоците за личното име што се внесуваат во личната карта се запишуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот и писмото што го употребува граѓанинот.

Во образецот на личната карта меѓународните ознаки (кодови) се запишуваат согласно со меѓународните стандарди утврдени во ICAO Doc 9303.

Член 6

При поднесување на барањето за издавање на лична карта, од подносителот на барањето задолжително се земаат податоци за неговите биометриски карактеристики, заради утврдување на неговиот идентитет.

Податоци за биометриски карактеристики од ставот 1 на овој член се сметаат отпечатоците од два прста и фотографија.

Член 7

Личната карта се издава со рок на важење од десет години, а за граѓанин помлад од 27 години живот со рок на важење од пет години.

Граѓанинот не смее да се служи со лична карта чиј рок на важење е истечен.

На граѓанинот кој најмалку два пати ќе загуби лична карта или на друг начин ќе остане без неа, заменетата лична карта му се издава со рок на важење од една година. По истекот на овој рок, новата лична карта се издава со рок на важење утврден во ставот 1 на овој член.

Барањето за замена на личната карта се поднесува најдоцна во рок од 30 дена пред истекот на рокот на важењето на личната карта.

При промена на име на улица согласно со Законот за определување на имиња на улици, плоштади, мостови и на други инфраструктурни објекти, личната карта на граѓанинот ќе важи до рокот на важење кој е наведен во личната карта, освен во случаите предвидени со членот 14 од Законот за изменување и дополнување на Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија“ број 19/2007 и 10/10).

Член 7-а

Министерството за внатрешни работи на барање на надлежниот суд, кој под услови и на начин утврдени со Законот за патните исправи на државјаните на Република Македонија може да бара одбивање на барањето за издавање на пасош, односно одземање на пасошот, со решение ќе забрани употреба на личната карта за преминување на државната граница.

Против решението од ставот 1 на овој член жалба може да се поднесе до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Жалбата од ставот 2 на овој член не го одлага извршувањето на решението.

Член 7-б

За сите факти кои за последица имаат престанување на причините за забрана на употреба на личната карта за преминување на државната граница, надлежниот суд веднаш по службена должност го известува Министерството за внатрешни работи.

Ќе се смета дека се престанати причините за забрана на употреба на личната карта за преминување на државната граница, ако надлежниот суд не го обнови барањето по истекот на една година од денот на поднесувањето на барањето.

Во случаите од ставовите 1 и 2 на овој член, на барање на граѓанинот, Министерството за внатрешни работи ќе ја избрише забраната за употреба на личната карта за преминување на државната граница.

Член 7-в

Министерот за внатрешни работи ќе го пропише начинот на забележувањето и бришењето на забраната за употреба на личната карта за преминување на државната граница, како и начинот на водење на евиденцијата од членот 14 на овој закон.

Член 8

На граѓанин кој ќе го промени живеалиштето или ќе изврши промена на личното име, му се издава нова лична карта.

При промена на адресата на станот на живеалиштето, граѓанинот е должен во рок од 30 дена да поднесе барање за замена на личната карта со нова.

Член 9

Граѓанинот од членот 2 став 1 на овој закон должен е личната карта да ја носи со себе и да ја покаже на барање на службеното лице кое со закон е овластено да легитимира.

Не е дозволено задржување на туѓа лична карта, ниту давање на лична карта на друг на послуга, како и послужување со туѓа лична карта како со своја.

Задржување на туѓа лична карта во смисла на овој закон, ги опфаќа дејствијата со кои од страна на службени лица, кои со закон се овластени да вршат легитимирање или било кое друго овластено лице, се чува туѓата лична карта, односно се држи подолго од времето потребно за утврдување на идентитетот на граѓанинот без негово непосредно присуство, како и секое дејствие со кое на граѓанинот му се оневозможува личната карта да ја носи со себе.

Член 9-а

Личната карта може да ја копираат контролорите и/или обработувачите на збирки на личните податоци само во случаи утврдени со закон.

Личната карта покрај лицата на кои се однесува, може да ја копираат и нотарите при утврдување на идентитетот и субјективитетот на учесниците во постапките кои се водат пред нотар согласно со закон, како и од страна на други контролори и/или обработувачи на збирки на лични податоци само во случаи утврдени со закон.

По исклучок од ставовите 1 и 2 на овој член, личната карта може за однапред утврдена цел или цели да се копира и по претходна писмена изречна согласност на сопственикот на личната карта.

По копирањето на личната карта, копијата соодветно се означува дека истата не може да се користи за друга цел освен за онаа за која согласно закон е направена. Натомошното копирање, односно умножување на копијата е забрането, освен доколку со закон поинаку не е утврдено.

На барање на сопственикот на личната карта контролорот, односно обработувачот е должен да издаде потврда за направената копија на личната карта во која задолжително се наведува целта за која е направена копијата и рокот на нејзиното чување.

Забрането е обработување и чување на копија на лична карта во електронски облик, освен доколку со закон поинаку не е утврдено.

Изразите „контролор“, „обработувач“ и „согласност“ во смисла на овој закон, имаат исто значење како и изразите „контролор на збирка на лични податоци“, „обработувач на збирка на лични податоци“ и „согласност на субјектот на лични податоци“ кои се утврдени со прописите за заштита на личните податоци.

Член 10

Кога службено лице на Министерството за внатрешни работи овластено да легитимира ќе утврди дека личната карта на граѓанинот е толку оштетена или дотраена што не може да и служи на својата намена или изгледот на имателот на личната карта е толку изменет што не одговара на фотографијата на личната карта, ќе го задолжи граѓанинот во рок од 15 дена да поднесе барање за замена на личната карта.

Во случаите од ставот 1 на овој член барање за замена на личната карта може да поднесе и граѓанинот.

Член 11

Граѓанин кој ќе загуби лична карта или на друг начин ќе остане без неа должен е да пријави на Министерството за внатрешни работи да ја огласи за неважечка во „Службен весник на Република Македонија“ на свој трошок и да поднесе барање за издавање на нова лична карта. При поднесување на барањето за издавање на нова лична карта, граѓанинот е должен да приложи доказ дека во „Службен весник на Република Македонија“ ја огласил порано издадената лична карта за неважечка.

Ако граѓанинот на кој му е издадена нова лична карта ја пронајде порано издадената лична карта, должен е веднаш истата да ја предаде на Министерството за внатрешни работи.

Член 11-а

Граѓанинот на кој државјанството на Република Македонија му престанало со отпуст согласно со Законот за државјанството на Република Македонија, должен е на денот на врачување на решението за отпуст од државјанството на Република Македонија личната карта да ја предаде на Министерството за внатрешни работи или ако живее во странство, на дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство.

Член 12

Министерството за внатрешни работи најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на барањето, ќе му издаде лична карта на граѓанинот.

Доколку Министерството за внатрешни работи не ја издаде личната карта, односно не донесе решение за одбивање на барањето за издавање лична карта во рокот од ставот 1 на овој член, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот за внатрешни работи, заради донесување на решение од страна на министерот за внатрешни работи.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот за внатрешни работи.

Министерот за внатрешни работи е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесување на барањето од ставот 2 на овој член до писарницата на министерот за внатрешни работи да донесе решение со кое барањето за издавање на лична карта е уважено или одбиено. Доколку министерот за внатрешни работи нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Министерството за внатрешни работи.

Кон барањето за донесување решение од ставот 2 на овој член подносителот на барањето доставува и копија од барањето за издавање лична карта од ставот 1 на овој член.

Доколку министерот за внатрешни работи не донесе решение во рокот од ставот 4 на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

Инспекторот е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот 6 на овој член, да изврши инспекциски надзор во Министерството за внатрешни работи и да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го извести подносителот на барањето за утврдената состојба при извршениот надзор.

Инспекторот по извршениот надзор согласно со закон, донесува решение со кое го задолжува министерот за внатрешни работи во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и за преземените мерки во истиот рок да го извести инспекторот и да му достави примерок од актот со кој е одлучено по барањето.

Доколку министерот за внатрешни работи не одлучи во рокот од ставот 8 на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот за внатрешни работи ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучувал по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку министерот за внатрешни работи не одлучи и во дополнителниот рок од ставот 9 на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот 7 на овој член, подносителот на барањето во рок од пет дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена од денот на приемот да го разгледа приговорот од ставот 11 на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставот 6 на овој член или не поднел пријава согласно со ставот 10 на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во Министерството за внатрешни работи дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот 12 на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Во случајот од ставот 13 на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

Во случајот од ставот 14 на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот 12 на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

Доколку министерот за внатрешни работи не одлучи во рок од ставот 10 на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежниот суд.

Постапката пред Управниот суд е итна.

Подзаконскиот акт од ставот (3) на овој член се донесува во рок од 15 дена од денот на донесувањето на овој закон.

Член 13

Личната карта се подигнува лично од граѓанинот, кој притоа е должен да ја предаде старата лична карта на Министерството за внатрешни работи заради поништување.

Член 14

Министерството за внатрешни работи води евиденција за издадените лични карти согласно со утврдените стандарди и законски прописи.

Министерството за внатрешни работи води евиденција за запишувањето на забраната и за бришењето на забраната на употреба на личната карта за преминување на државната граница.

Член 14-а

Надзор над спроведувањето на одредбите од членовите 9 ставот 2 и 9-а од овој закон врши Дирекцијата за заштита на личните податоци.

Член 15

Глоба во износ од 20 до 80 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичко лице, кое:

1. има повеќе од една лична карта (член 1 став 2);
2. со наполнети 18 години живот нема лична карта (член 2 став 1);
3. ќе поднесе неистинит извод од матичната книга на родените (член 4 став 6);
4. се служи со лична карта чиј рок на важење е истечен (член 7 став 2);
5. во законски утврдениот рок не поднесе барање за замена на личната карта (член 7 став 4 и член 10);
6. нема да поднесе барање за замена на личната карта во законски утврдениот рок (член 8 став 2);
- 7) ќе ја задржи туѓата лична карта по кој било основ, односно ќе ја даде личната карта на друг на послуга или ќе се послужи со туѓа лична карта како со своја (член 9 став 2);
8. нема да ја предаде личната карта на Министерството за внатрешни работи, односно на дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство (член 11-а) и
9. нема да ја предаде старата лична карта на Министерството за внатрешни работи заради поништување (член 13);”.

Глоба во висина од 30 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичко лице кое не ја носи со себе личната карта или ќе одбие да ја покаже личната карта (член 9 став 1).

Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице-контролор, односно обработувач, ако постапува на начин спротивен на одредбите од членот 9-а од овој закон.

Глоба во износ од 350 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице - контролор, односно обработувач или на службеното лице во државен орган - контролор, односно обработувач за сторен прекршок од ставот 3 на овој член.

Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице-контролор, односно обработувач за сторен прекршок од ставот 3 на овој член.

Член 15-а

За прекршоците предвидени со одредбите од членот 15 на овој закон, прекршочната постапка ја води комисија на Министерството за внатрешни работи.

Комисијата од ставот 1 на овој член е составена од два члена и претседател на комисијата.

Членовите на комисијата имаат завршено високо образование и работно искуство од најмалку седум години на предметната материја, а претседателот на комисијата е дипломиран правник со положен правосуден испит и работно искуство од најмалку десет години на предметната материја.

Член 15-б

За прекршоците предвидени со одредбите од членот 15 ставови 3, 4 и 5 од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува Дирекцијата за заштита на личните податоци во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

Членовите 16, 17 и 18 се избришани.

Член 19

**(Член 19 од Законот објавен во „Службен весник
на Република Македонија“ број 8/95)**

Со влегувањето во сила на овој закон престануваат да важи Законот за лична карта („Службен весник на СРМ“ број 15/73, 20/73, 38/85, 37/87, 51/88 и 19/90) и Законот за основните податоци на личната карта („Службен весник на СФРЈ“ број 6/73).

Член 20

**(Член 11 од Законот објавен во „Службен весник
на Република Македонија“ број 16/04)**

Подзаконскиот пропис чие донесување е утврдено со овој закон ќе се донесе најдоцна во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 21

**(Член 13 од Законот објавен во „Службен весник
на Република Македонија“ број 19/07)**

Министерот за внатрешни работи во рок од три месеца од влегувањето во сила на овој закон ќе донесе подзаконски пропис за образецот на барањето за издавање на личната карта, образецот на потврдата за поднесено барање за издавање на личната карта, образецот на личната карта, постапката за издавање и замена на личната карта и за начинот на водење на евиденција за издадените лични карти.

Член 22

**(Член 14 од Законот објавен во „Службен весник
на Република Македонија“ број 19/07)**

Личните карти издадени пред денот на влегувањето во сила на овој закон ќе важат до рокот на важење кој е наведен во личната карта, но најдолго до пет години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 23

**(Член 15 од Законот објавен во „Службен весник
на Република Македонија“ број 19/07)**

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а одредбите на членовите 1, 2, 3, 4 и 5 од овој закон ќе се применуваат од 1 октомври 2007 година.

Член 24

**(Член 3 од Законот објавен во „Службен весник
на Република Македонија“ број 51/11)**

Подзаконскиот акт од членот 2 став 3 на овој закон ќе се донесе во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 25

**(Член 4 од Законот објавен во „Службен весник
на Република Македонија“ број 51/11)**

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 април 2012 година, освен одредбата од членот 1 на овој закон која ќе започне да се применува со започнување на примената на Законот за основање на Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.